Aandoening

Darmontsteking, chronisch (IBD)

Chronische darmontsteking wordt ook wel IBD (Inflammatory Bowel Disease) genoemd.

De meest voorkomende vormen van chronische darmontsteking zijn:

- Ziekte van Crohn (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/crohn-ziekte-van)
- Colitis ulcerosa (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/colitis-ulcerosa-dikke-darm-ontsteking)

Bij een klein deel van de patiënten is niet duidelijk om welke vorm het gaat. Dit wordt IBD-unclassified (IBD-u) genoemd.

Na diverse onderzoeken weten we dan wel dat er sprake is van IBD, maar kan er verder geen onderscheid gemaakt worden tussen colitis ulcerosa of de ziekte van Crohn. Soms wordt in het ziektebeloop alsnog duidelijk dat er sprake is van colitis ulcerosa of de ziekte van Crohn, maar soms ook niet.

Klachten buiten de darmen bij chronische darmontsteking

Bijna de helft van de patiënten met colitis ulcerosa of de ziekte van Crohn heeft ook klachten of ontstekingen buiten de darm. Voorbeelden hiervan zijn vermoeidheid, gewrichtspijnen, gewrichtsontstekingen, huidontstekingen, oogontstekingen of ontstoken galwegen (primair scleroserende cholangitis).

Gewrichtsklachten

Ongeveer 30% van alle IBD-patiënten ervaart gewrichtsklachten. Dit komt vooral voor als de ziekte actief is, maar kan ook optreden in rust. Rokers hebben hier vaker last van dan niet-rokers. Er kan sprake zijn van gewrichtspijn met ontsteking (artritis) of van gewrichtspijn zonder ontsteking (artralgie). Meest voorkomende klachten zijn stijve en pijnlijke gewrichten en moeite met bewegen.

Gewrichtspijnen kunnen we behandelen met pijnstillers, zoals Paracetamol en ontstekingsremmers zoals celecoxib. Ook zijn leefstijladviezen een belangrijk onderdeel van de behandeling, bijvoorbeeld voldoende bewegen en goede nachtrust.

Als we denken dat u artritis heeft (er is dan sprake van rode, gezwollen en warme gewrichten) kunnen we u verwijzen naar de reumatoloog.

Huidklachten

Ongeveer 20% van de patiënten met IBD heeft last van huidziekten. Denk hierbij aan puistjes, zwellingen of huidontstekingen. Ook psoriasis komt vaker voor bij IBD-patiënten. Soms zijn de huidafwijkingen het gevolg van de medicijnen die u gebruikt tegen de darmziekte. Een dermatoloog kan beoordelen of uw huidafwijkingen iets te maken hebben met de darmontsteking. Als dat zo is, kunnen we soms uw medicijnen zo aanpassen dat zowel de huidziekte als de darmziekte rustiger wordt.

Oogontsteking

Ongeveer 10 tot 15% van de IBD-patiënten krijgt ook ontstekingen van de ogen. Uw oog ziet er dan rood uit. De ontsteking kan meer oppervlakkig zijn (conjunctivitis of episcleritis) of juist iets dieper liggen (uveitis). Klachten die u kunt krijgen zijn bijvoorbeeld pijn in het oog, wazig zien, overmatig tranen, overgevoeligheid voor licht en hoofdpijn. Sommige ontstekingen gaan vanzelf over, sommige hebben aanvullende behandeling nodig zoals oogdruppels, tabletten of injecties. Neem contact op met de MDL-verpleegkundige of MDL-arts als u denkt deze klachten te hebben.

Vermoeidheid

Een veel gehoorde klacht is vermoeidheid. Meer over deze klacht en wat u eraan kunt doen leest u op de pagina Vermoeidheid bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/vermoeidheid-bij-de-ziekte-van-crohn-en-colitis-ulcerosa-ibd).

Primaire Sclerosende Cholangitis (PSC)

PSC is een aandoening waarbij de galwegen binnen en buiten de lever ontstoken zijn. Dit is een zeldzame maar ernstige ziekte die in combinatie met IBD kan voorkomen en waarvan het belangrijk is dit tijdig te onderkennen. Patiënten met IBD en PSC hebben een verhoogd risico op darmkanker en kanker van de galwegen. Daarom worden deze patiënten vaker gecontroleerd door middel van bloedonderzoek, echo van de buik en coloscopie. Op de website van de Maag Lever Darm Stichting (https://www.mlds.nl/chronische-ziekten/primaire-scleroserende-cholangitis-psc/) vindt u informatie over deze aandoening.

Onderzoeken

De arts vraagt naar uw medische voorgeschiedenis, doet lichamelijk onderzoek en laat uw ontlasting onderzoeken. Op basis van gesprekken met de arts en de verschillende onderzoeken wordt de diagnose gesteld.

Bloedonderzoek

Bij bloedonderzoek nemen we 1 of meer buisjes bloed af met een hol naaldje. Dit bloed wordt in het laboratorium onderzocht.

Bloedonderzoek of onderzoek van urine of ontlasting is nodig als uw arts meer wil weten over:

- uw gezondheid;
- het verloop van uw ziekte;
- het resultaat van een behandeling.

Ontlastingsonderzoek

Voor een ontlastingsonderzoek moet u ontlasting inleveren. Dit wordt in het laboratorium onderzocht.

U krijgt van uw behandelend arts hiervoor de juiste materialen mee. Dit is een pakketje met een potje en een fecesvanger. De instructies (https://webshare.zenya.work/cm4s3ghy571tncfp/Document.aspx) voor het opvangen van uw ontlasting, vindt u ook in het pakketje dat u krijgt.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/ontlastingsonderzoek

Sigmoïdoscopie

Bij een sigmoïdoscopie bekijkt de endoscopist het laatste stuk van uw dikke darm.

Dit gebeurt met een bestuurbare buigzame slang (endoscoop). De endoscopist brengt de endoscoop via uw anus in de dikke darm. Bij dit onderzoek kan de endoscopist zien of er eventueel afwijkingen zijn aan de binnenkant van uw darm. Soms neemt de endoscopist kleine stukjes weefsel (biopten) weg voor verder onderzoek.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/sigmoidoscopie

Coloscopie

Bij een coloscopie bekijkt de arts de binnenkant van uw dikke darm en soms ook het laatste deel van de dunne darm.

Dit gebeurt met een bestuurbare buigzame slang (endoscoop). De endoscopist brengt de endoscoop via uw anus in de dikke darm. Bij dit onderzoek kan de endoscopist zien of er eventueel afwijkingen zijn aan de binnenkant van uw darm. Soms neemt de endoscopist kleine stukjes weefsel (biopten) weg voor verder onderzoek. Daarnaast kan de endoscopist eventuele poliepen direct verwijderen, als dat mogelijk is.

Om de darm van binnen goed te bekijken, moet deze helemaal schoon zijn. Daarom is het belangrijk dat u zich thuis goed voorbereid voor het onderzoek. U vindt de instructies in deze folder. **Het onderzoek kan alleen doorgaan als u deze instructies heel precies opvolgt.**

Krijgt u een coloscopie in combinatie met een gastroscopie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/gastroscopie) (maagonderzoek)? Houd dan de voorbereidingsadviezen voor de coloscopie aan, zoals hieronder beschreven.

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/darmontsteking-chronisch-ibd).

Bekijk hier de video met ondertitels (https://www.youtube.com/watch?v=SNGkvTmX9fo&amp%3Bfeature=youtu.be).

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/coloscopie

Echografie van de darm bij chronische darmontsteking

Een darmechografie is een onderzoek van de dikke of dunne darm. Het onderzoek vindt plaats vanwege een chronische darmontsteking (ziekte van Crohn of colitis ulcerosa).

Met een darmechografie brengen we de dikke en dunne darm in beeld met behulp van geluidsgolven. De arts kan dan bekijken of er ontstekingen van de dikke of dunne darm zijn. Soms is het lastig om dit in beeld te brengen met een darmechografie. Er kan dan aanvullend ander onderzoek nodig zijn.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/echografie-van-de-darm-bij-chronische-darmontsteking

Echo-onderzoek van de buik (echografie abdomen)

Met een echo van de buik kan de radioloog of laborant de organen en bloedvaten in uw buik met geluidsgolven (echo) onderzoeken.

De radioloog beweegt met een klein apparaat (transducer) over het te onderzoeken lichaamsdeel. De transducer zendt geluidsgolven uit en vangt deze ook weer op. Het echoapparaat zet deze om tot een beeld.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

Krijgt uw kind een echo-onderzoek van de buik? Lees dan de folder Echo-onderzoek van de buik bij kinderen (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/echo-onderzoek-van-de-buik-bij-kinderen).

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/echo-onderzoek-van-de-buik-echografie-abdomen

CT-scan algemeen

Bij dit onderzoek worden afbeeldingen gemaakt van uw lichaam door middel van een smalle bundel röntgenstralen.

CT-scan staat voor Computer Tomografie.

LET OP! U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens EEN DAG vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/ct-scan-algemeen

MRI-onderzoek van de dunne darm (enterografie)

MRI staat voor Magnetic Resonance Imaging. Bij een MRI-onderzoek maken we foto's van organen en weefsels in het lichaam. We doen dit met behulp van sterke magneetvelden en radiogolven.

LET OP!

- U moet zich voor dit onderzoek voorbereiden. Lees daarom deze informatie minstens 3 DAGEN vóór het onderzoek goed door! Het is belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt. Het onderzoek kan anders misschien niet doorgaan.
- We vragen u om minimaal 7 dagen voor het onderzoek de vragenlijst in te vullen. Heeft u één of meerdere vragen met JA beantwoord? Neem dan contact op met de afdeling Radiologie.

In dit filmpje kunt u zien hoe u zich op een MRI-onderzoek moet voorbereiden en hoe het onderzoek verloopt.

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/darmontsteking-chronisch-ibd).

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/mri-onderzoek-van-de-dunne-darm-enterografie

Videocapsule-onderzoek

Bij een videocapsule-onderzoek bekijkt de arts de binnenkant van uw dunne darm.

Hiervoor slikt u een 'pil' in waar een camera in zit (videocapsule), zo klein als een vitaminepil. De camera maakt 12 uur lang foto's van uw maag-darmkanaal. De foto's worden naar een recorder gezonden. Die draagt u bij u. Hierin worden de foto's opgeslagen. Met dit onderzoek kan de arts afwijkingen opsporen van het slijmvlies van de dunne darm.

Om de foto’s die de videocapsule maakt goed te kunnen beoordelen, moet de darm goed schoon zijn. Daarvoor treft u zelf thuis voorbereidingen in de dagen voor het onderzoek. U vindt de instructies in deze folder. **Het onderzoek kan alleen doorgaan**

als u deze instructies heel precies opvolgt.

Moet u de afspraak verzetten? Doe dit zo snel mogelijk maar uiterlijk 3 werkdagen van tevoren!

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/videocapsule-onderzoek

Behandelingen

De behandeling bestaat meestal uit medicijnen en eventueel voedingsadviezen. Het IBD-Team (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/spreekuur-chronische-darmontsteking-ibd#paragraph-specific-department-information-1719)geeft zorg aan patiënten met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa.

Medicijnen bij de ziekte van Crohn

Bij de behandeling van de ziekte van Crohn schrijft de arts vaak medicijnen voor.

Bij de ziekte van Crohn heeft u last van ontstekingen in de darmen. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van de ontstekingsreactie. Hierdoor nemen de klachten af en heeft u minder kans op bijkomende problemen (complicaties). Medicijnen helpen om de darmontsteking te onderdrukken maar kunnen de ziekte niet definitief genezen. Na het afbouwen van of stoppen met de medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Er zijn verschillende soorten medicijnen. In deze informatie vindt u een overzicht. Sommige medicijnen worden voorgeschreven in de vorm van een klysma of zetpil (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/klysmas-en-zetpillen-bij-chronische-darmontsteking).

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/medicijnen-bij-de-ziekte-van-crohn

Medicijnen bij colitis ulcerosa

Bij de behandeling van colitis ulcerosa schrijft de arts vaak medicijnen voor.

Bij colitis ulcerosa heeft u last van ontstekingen in de darmen. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van de ontstekingsreactie. Hierdoor nemen de klachten af en heeft u minder kans op bijkomende problemen (complicaties). Medicijnen helpen om de darmontsteking te onderdrukken maar kunnen de ziekte niet definitief genezen. Na het afbouwen van of stoppen met de medicijnen kunnen de klachten weer terugkomen.

Sommige medicijnen worden voorgeschreven in de vorm van een klysma of zetpil (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/klysmas-en-zetpillen-bij-chronische-darmontsteking).

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/medicijnen-bij-colitis-ulcerosa

Ziekte van Crohn en Colitis ulcerosa, voedingsadviezen

Bij de ziekte van Crohn en Colitis ulcerosa (IBD) komen er vooral in de ontstekingsfase verschillende klachten voor.

Veel voorkomende klachten bij de ziekte van Crohn (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/crohn-ziekte-van) en Colitis ulcerosa (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/aandoeningen/colitis-ulcerosa-dikkedarmontsteking) zijn buikpijn of buikkrampen, diarree, vermoeidheid en minder trek in eten. Deze klachten kunnen ervoor zorgen dat u minder eet en dat uw darmen de voedingsstoffen minder goed kunnen opnemen. U kunt dan een tekort krijgen aan ijzer, calcium, vitamine B12, vitamine D, zink, magnesium en foliumzuur. Een goede voeding kan het darmslijmvlies versterken en kan bijdragen aan het voorkomen van tekorten en aan een goed gewicht.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/ziekte-van-crohn-en-colitis-ulcerosa-voedingsadviezen

Infuus met Ferinject

Bij ijzertekort kan uw arts een behandeling met een infuus met Ferinject voorschrijven.

Ferinject is een medicijn dat we gebruiken voor de behandeling van bloedarmoede door ijzergebrek. In Ferinject zit ijzer in de vorm van ijzerkoolhydraat. IJzer is belangrijk voor een goede werking van verschillende functies in uw lichaam. Het doel van de behandeling is het aanvullen van de ijzervoorraden in uw lichaam.

Hoe ontstaat ijzertekort?

Als u niet meer voldoende ijzer binnenkrijgt of opneemt via uw voeding, gaat uw lichaam het ijzer dat is opgeslagen in de lever en milt gebruiken. Als die voorraad op is, ontstaat er ijzertekort. De meest voorkomende oorzaak van ijzertekort bij gezonde mensen is bloedverlies, bijvoorbeeld bij een operatie, een ongeluk, een bevalling of bij menstruatie. Maar er zijn veel meer oorzaken. Bij chronische ziekten, zoals de ziekte van Crohn en Colitis Ulcerosa of hartfalen, ontstaat ook vaak een ijzertekort.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/infuus-met-ferinject

Vermoeidheid bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa (IBD)

Vermoeidheid komt veel voor bij mensen met de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa.

Deze informatie is voor mensen met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa (IBD) (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/ibd-zorg) die chronisch moe zijn in de rustige fase van de ziekte. In deze informatie leest u meer over vermoeidheid, de verschillende soorten vermoeidheid en de behandeling.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/vermoeidheid-bij-de-ziekte-van-crohn-en-colitis-ulcerosa-ibd

Beter in balans met IBD

ACCU-Lader: trainingsprogramma bij chronische darmaandoening IBD.

Als u een chronische darmaandoening heeft, kan het moeilijk zijn om een balans te vinden. Een balans tussen wat de aandoening van u vraagt, en hoe u uw leven wilt leiden. Het trainingsprogramma ACCU-Lader kan u daar bij helpen.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/beter-in-balans-met-ibd

Chronische darmontsteking (IBD) thuismonitoring

Mensen met chronische darmontsteking (IBD) kunnen gebruik maken van thuismonitoring met IBD-Thuis. U kunt dit bespreken met uw behandelaar.

Bij thuismonitoring hoeft u minder vaak naar het ziekenhuis. U krijgt op deze manier de zorg die bij u past.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/chronische-darmontsteking-ibd-thuismonitoring

Poliklinieken en afdelingen

Maag-, Darm- en Leverziekten (MDL)

Het specialisme Maag-, Darm- en Leverziekten (MDL) richt zich op de diagnostiek en behandeling van ziekten van het spijsverteringskanaal.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/maag-darm-en-leverziekten-mdl

Spreekuur van het Kinder IBD-team

Het spreekuur van het Kinder IBD-team, is er voor kinderen en jongeren met ziekte van Crohn en Colitis ulcerosa. De afkorting IBD staat voor Inflammatory Bowel Disease.

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/spreekuur-van-het-kinder-ibd-team

IBD expertisecentrum

Het IBD expertisecentrum van het Jeroen Bosch ziekenhuis behandelt meer dan 2.400 patiënten met chronische darmontsteking (IBD).

http://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/ibd-expertisecentrum

Code INT-905

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis